

Sunnuntaina 30.6.

klo 10 konfirmaatiomessu Pellon kirkossa.

Sunnuntaina 7.7.

klo 10 messu Pellon kirkossa,

klo 12 sanajumalanpalvelus Turtolan kirkossa,

klo 14 maakirkko Lankojärvellä, Lankojärven kyläjuhla.

Sunnuntaina 14.7.

klo 10 messu Pellon kirkossa.

Keskiviikkona 17.7.

klo 19 kesäillan konsertti, Kalervo Vanha, saksofoni, sekä yksinlaulu Eeti Riikonen ja Onni-Severi Saarenkangas, Pellon kirkossa.

Lauantaina 20.7.

klo 12 maakirkko Lampsijärvellä, kylätaapaamisen päivä.

Sunnuntaina 21.7.

klo 10 sanajumalanpalvelus Pellon kirkossa,

klo 12 messu Turtolan kirkossa.

Sunnuntaina 28.7.

klo 10 messu Pellon kirkossa,

klo 15 Marttojen 100-vuotiskonsertti Turtolan kirkossa ja juhla Turtolan seurakuntakodilla konsertin jälkeen.

Sunnuntaina 4.8.

klo 10 messu Pellon kirkossa,

klo 12 sanajumalanpalvelus Turtolan kirkossa,

klo 19 konsertti, puhalinorkesteri Ylitornion soittajat, Pellon kirkossa.

Sunnuntaina 11.8.

klo 10 messu Pellon kirkossa.

Keskiviikkona 14.8.

klo 19 kesäillan konsertti Pellon kirkossa.

Sunnuntaina 18.8.

klo 10 sanajumalanpalvelus Pellon kirkossa,

klo 12 messu Turtolan kirkossa.

Sunnuntaina 25.8.

klo 10 messu Pellon kirkossa.

Päivä- ja varhaisnuorten kerhot

Lasten- ja varhaisnuorten kerhot alkavat viikolla 34. Tiedustelut Aune Tuoma.

Nuoret

Nuorten toiminta alkaa viikolla 34. Tiedustelut Aune Tuoma.

Partio

Partio on jäänyt kesätouloille, jatkaa toimintaansa syyskuun alussa. Lisätietoja lippukunnanjohtaja Emma-leena Havela 040 820 7126.

Musiikki

Lauluiltoja pihossa, kodeissa, nuotiopaikoilla, mökeillä, kyläilloissa. Yhteislaulua Suvilinnun lauluviikkojen kera. Varaa omasi kanttorilta.

Virsiipiiri vierailee joka toinen torstai hoivapaikoissa päiväkahvin aikaan. Mikäli olet kiinnostunut vierailemaan ja tervehtimään virsilaulunmerkeissä, ota yhteyttä kanttoriin.

To 4.7. klo 16 lauluilta Suvilinnun laulut, sekä Eino Leinon runoja Onni Kitillä, Teollisuustie 6.

Ke 10.7. klo 18 lauluilta Suvilinnun laulut Turtolan museolla ja taiteilijaesittely

Helena Schjerfbeck, Juha Knuti. Alkaen kahvitarjoilulla, jatkuen klo 18.30 yhteislaululla. Kolehti Kirkon Ulkomaanavulle, Turtolan kyläyhdistyksen hyväksi arvanmyyntiä. Sateen sattuessa sisätiloissa.

Ti 23.7. klo 18 lauluilta Suvilinnun laulut Juoksengissa Tuula Myllymäellä, Ratasjoentie 30, alkaen kahvilla klo 18, jatkuen laululla klo 18.30.

Hartaudet

Palvelukotien hartaudet ke 3.7., 17.7., 31.7., 14.8., ja 28.8. klo 14 Kamari, klo 15 Kotitie, klo 16 Kielas.

Su 23.7. ja 20.8. klo 14.30 terveystieteiden vuodeosastolla.

To 11.7. ja 8.8. klo 14.30 Ailakki, to 11.7. ja ti 23.7. sekä to 8.8. ja ti 20.8. klo 15 Iltarusko.

Seurat

Su 28.7. klo 17 Korpilompolon kotaseurat.

Su 11.8. klo 18 Lauluseurat, Siionin matkalaulut, Pellon seurakuntakodilla.

Lähetystyö

Nimikkokohteena Tansaniassa ev.-lut. kirkko ja Suomen Lähetysseuran työ

Viktoriajärven itäisessä ja Morogoron hiippakunnissa. Lisäksi tuemme Murmanskin seurakunnan kirkon rakentamista, Suomen Pipliaseuran ja Kirkon ulkomaanavun toimintaa. Lähetystyö kirenkkaaseen voi liittyä kirkkoherranvirastossa, jolloin saat ajankohtaista tietoa kotiin. Lisätietoja Pellon kirkkoherranvirastosta 040 839 9771.

Kotikäyntityö

Seurakunnan työntekijät pyrkivät vierailemaan seurakuntalaisten luona näiden täyttäessä 80, 85, 90, 95 ja 100 vuotta, sekä mahdollisuuksien mukaan erilaisissa elämäntilanteiden muutoskohdissa. (Lisäksi 70 ja 75 vuotta täyttäviä muistetaan kortilla.) Diakonissaan, pappeihin ja kirkkoherranvirastoon voi ottaa yhteyttä, mikäli toivoo esim. keskustelu- tai rukousapua.

Surutyö

Omaisien kuoleman jälkeen otetaan yhteys kirkkoherranvirastoon, p. 040 839 9771, jolloin sovitaan sanomakellojen soitosta ja rukoushetkestä, sekä muista siunaamiseen liittyvistä asioista. Surevat omaiset voivat

pyytää apua seurakunnan työntekijöiltä.

Yhteystiedot

Kirkkoherra Aino Pieskä, 040 839 9772.

Vs. seurakuntapastori, Kaija-Liisa Keränen, 040-839 9775.

Diakonissa Riikka Gammelmin 040 562 8321.

Kanttori Hanna-Maria Koivumaa 040 832 6220.

Lasten- ja nuorisonohjaaja Aune Tuoma 040 839 9780.

Siivooja-suntio Taina Laitamaa 040 839 9787.

Seurakuntamestari Jari Konttaniemi 040 861 2753, lomalla 8.7.–2.8. sijainen Tarja Hasa-Juuso 040 595 1488.

Kirkkoherranvirasto

Aukioloaika ti-to klo 10–14 Osoite: Lapintie 3, 95700 Pello

P. 040 839 9771 Sähköposti: pello@evl.fi www.pellonseurakunta.fi

Seurakuntapastorin sijainen Pellossa

Pellon seurakunnassa aloitti seurakuntapastorin sijaisena 3.5. Kaija-Liisa Keränen Rovaniemeltä. Kaija-Liisa on pitänyt jumalanpalveluksia ja messuja Pellon ja Turtolan kirkossa, pitänyt hartauksia ja tehnyt kirkollisia toimituksia. Hän oli pappina rippikoululeirillä Palojärven lomakeskudessa. 10.-16.6. Ryhmän konfirmaatio on Pellon kirkossa 30.6. klo 10. Näillä näkymin hän palvelee seurakuntaamme kesän loppuun saakka.

Hyvällä tuulella

OULUN HIIPPAKUNNAN LÄHETYSJUHLAT KANNUKSESSA 6.-8.9.2019

Rovastikunnasta tehdään juhille retki, joka lähtee lauantaina ja paluu on sunnuntaina pääjuhlan jälkeen. Tietoa myöhemmin lisää.

Turtolaan kirkko 200 vuotta sitten

Ruotsi menetti Suomen alueet sodassa 1809 Venäjälle. Osa Turtolasta (Svanstein) kuului rauhansopimuksen jälkeen Ruotsiin ja osa Venäjään. Rajanveto mursi hallintopitäjien perustan. Emäkirkko Matarengissa ja Tornionjoen läntiset kylät jäivät Ruotsin puolelle ja Härnösandin hiippakuntaan ja joen itäpuoli siirtyi Turun hiippakunnan ja Kemin rovastikunnan alaisuuteen. Muutos oli dramaattinen senkin vuoksi, että Kemijoen ja Tornionjoen välinen vedenjakaja oli ollut ikaikainen raja, jonka taakse Pohjanrannalle Novgorodin, venäläisten ja karjalaisten valtakirkkomykset oli aina pysäytetty.

Ruotsi ja jokilaakson kylät esittivät toivomuksen, että seurakunnat ja kirkot voisivat olla yhteisiä jatkossakin. Varsin pian kävi selväksi, että valtakuntien yllättävää hallintomuotoa oli vaikea viedä käytäntöön. Venäjän keisari katsoi, että ei ole soveliaista julistaa samasta kirkosta kahden hallituksen kuulutuksia. Keisari lupasi rahoituksen Suomeen puoleisesta Ylitornion muodostettiin emäseurakunta, johon yläpitäjä Juoksengista Kolariin kuului kappeliseurakunta.

Rajajärjestelykomitean jäsenenä toiminut turtolalai-

Ensi vuonna on syytä asianmukaiseen juhlaan, kun 20.2.2020 tulee kuluneeksi 200 vuotta Mathias Castrenin suorittamasta kirkon vihkimyksestä.

nen rautaruukinpatruuna, taloustirehtööri ja nimismies Nils Ekström oli keskeisesti vaikuttamassa siihen, että emäkirkko rakennettiin Ylitorniolle ja kappelikirkko Turtolaan. Turtola oli keskeinen paikka Juoksengiin ja Pelloon nähden. Sijaintia pohdittaessa Kärjenrovan kaunis paikka Muurassaaren vieressä on ollut epäilemättä myötävaikuttamassa ratkaisuun.

Arkkitehti A.W. Arppen johdolla valmistuivat suunnitelmat 900 hengen hirsulle ristikirkolle, jonka alttari oli itäsiivessä ja kellotapulilla. Kirkon mittasuhteet kertoivat vahvasta uskosta tulevaan, kun koko kappeliseurakunta, ilman Kolarin rukoushuonekunnan väkeä, mahtui kirkkoon. Koko kap-

peliseurakunnan väestön piti osallistua urakkasopimukseen liittyyvään talootyöhön.

Kirkon rakentajaksi ei ollut muita halukkaita kuin "Vestolan Herrana" myöhemmin tunnettu Nils Ekström. Heikki Ollinpoika Filpus ja Johan Syväniemi valittiin tekemään urakkasopimus Ekströmin kanssa. Johan Syväniemestä tuli ensimmäinen kirkonisäntä. Hirret ajettiin Haukkavaaran viereisestä maasta, jota kutsutaan nykyään Kirkkolaksi. Kirkkorakennuksen valmistuminen todettiin katselmuksessa 10.7. 1818, mutta viimeistely ja varustaminen ottivat oman aikansa.

Ekströmin ansiota on se, että Turtolan kirkko sai Matarengista ehtoolliskanun, käytävien risteykseen

messinkisen kattokruunun ja kaksi messinkilampetta, jotka kaunistavat myös nykyistä Turtolan kirkkoa. Kattokruunu siirrettiin alttarille 1932, kun Turtolan kappalaisen Robert Castrenin poikien lahjoittama messinkinen kattokruunu sai keskeisimmän paikan. Kirkonisäntä Johan Syväniemi teki arkun, jossa säilytettiin ehtoollisvälineitä. Sen raudoitti kauniisti seppä Isak Enbuske Pellosta. Kolmella lukolla varustetussa arkussa säilytettiin kirkon rahavarat, kirkonkassa, viinikassa, köyhäinkassa, sairaskassa ja raamatturahasto. Alttarilla oli pelkkä risti kunnes 1832 saatiin Nikolai Grigorjeffin maalaama alttaritaulu. Aiheena oli vapahtaja ristillä, ristin juurella äiti Maria ja apostoli Johannes.

Akseli Mattia kirkon matala kattomuoto ei miellyttänyt, vaan hän teki Tornionlaakson kuntain- toimikunnassa 1935 aloitteen Turtolan, Ylitornion ja Karungin "kesänavettatyölisten" kirkkojen korjaamiseksi yleisillä varoilla. Loivia aumakattorakenteita ei muutettu, mutta Turtolan kirkkoon tehtiin viimeisimmät korjaustyöt 1936 ennen sen tuhoutumista Lapin sodassa.

Kalervo Aska

(Lähteet: Matti Enbusken ja Eero Askan selvitykset)